

La Comédiathèque

Kriza i Kazna

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Tekst ove drame može se besplatno preuzeti. Međutim, prava na izvođenje, koja predstavljaju pravičnu naknadu za autorov rad, zakonska su obaveza. Bez obzira na to da li ste amaterska ili profesionalna pozorišna grupa, morate zatražiti odobrenje za izvođenje drame i platiti odgovarajuću autorsku naknadu za produkciju. Za kontakt sa Jean-Pierreom Martinezom i podnošenje zahteva za odobrenje za izvođenje jednog od njegovih dela:
<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Karantin

Jean-Pierre Martinez

Prevod i adaptacija na srpski: autor

Nezaposleni glumac, zaposlen u banci pred stečajem,
otkriva da je angažovan kao žrtveni jarac.
Ali noćna mora tek počinje...

LIKОВИ:

Ivan: glumac
Klara (ili Kosta): rukovoditeljka (ili rukovodilac)
Danijela (ili Danijel): asistentkinja (ili asistent)
Mira: čistačica
Maja: Ivanova supruga
Branka: prva klijentkinja
Rada: druga klijentkinja

*Likove Maje, Mire, Branke i/ili Rade
može, ali ne mora, igrati ista glumica. Uloge Klare/Koste i Danije/Danijela mogu
se igrati u ženskoj ili muškoj varijanti; gramatički rod u tekstu prilagođava se
izabranoj podeli.*

© La Comédiathèque

Kancelarija u beogradskoj filijali Solidarne banke, uređena svedeno, ali impozantno: veliki sto na kojem stoji samo telefon koji služi i kao interfon, sa zelenom i crvenom lampicom; tapacirana direktorska fotelja na točkićima koja se okreće; mali stočić s nečim nalik aluminijumskom termosu, iznad kojeg visi uokviren portret muškarca. Mira mete pod. Klara ulazi u poslovnom kostimu.

Klara – Ah, Mira... Baš sam htela da porazgovaram s vama...

Mira prestane da mete.

Mira – Da, gospodo?

Klara – Koliko već godina metete za nas, Mira?

Mira – Ne znam, gospodo. Nisam brojila. Niste zadovoljni mojim radom?

Klara – Naprotiv, Mira. Baš sam htela da vam čestitam. Zna li slogan naše banke?

Mira – Prvo treba pomesti pred sopstvenim vratima?

Klara – Bravo, Mira, upravo tako! Zahvaljujući vama ulaz u Solidarnu banku uvek je besprekoran. A ulaz u banku njena je vizitkarta, zar ne? Kad ne bi bio uredan, klijenti bi mogli pomisliti da...

Mira – ...ni bankar baš nema čiste ruke.

Klara – Eto! Sve ste shvatili, Mira.

Mira – Mogu li da nastavim da radim, gospodo?

Klara – Ne još, Mira...

Mira – Dobro...

Klara pročisti grlo.

Klara – Kao što znate, draga Mira... moja vrlo draga Mira... rekla bih čak i preskupa Mira... kriza je.

Mira – Je li, gospodo?

Klara – Kriza, Mira! Čak i ako svaki dan ne čitate ekonomske vesti, sigurno ste nešto čuli. Ali naravno, kako sam glupa! Vi ste s juga Srbije, zar ne?

Mira – Iz Vranja, gospodo...

Klara – Još bolje! Mislim, još gore... Tamo kao da kriza nikad ni ne prestaje! Nećete mi valjda reći da ništa niste приметili?

Mira – Nisam, gospodo...

Klara – Uglavnom, recesija je, a finansijski sektor prvi strada kad generalno padnu vrednosti...

Mira – Vrednosti...

Klara – Mislim na berzanske vrednosti, naravno. Ali verujte mi, Mira, od ekonomske depresije do obične depresije samo je jedan korak. Kad berza pada, pada i raspoloženje. A kad raspoloženje dotakne dno, ni moralna kriza nije daleko.

Mira – Da, gospodo...

Klara – Pa i vi, Mira. Nećete mi valjda reći da niste barem malo potišteni?

Mira – Dobro sam, gospodo. Ne žalim se...

Klara – Izvinite, Mira, ali kad vas čovek vidi tako s metlom... baš i ne odišete životnom radošću!

Mira – Možda sam samo malo umorna... Od silnog metenja pred vašim vratima...

Klara – Sve vam to govorim zato što ni naša banka, naravno, nije pošteđena oluje... i zato i mi moramo da štedimo. Razumete, zar ne?

Mira – Da, gospodo...

Klara – Za vaše dobro, Mira, Solidarna banka morala je da preduzme drastične, ali bolne mere kako bi sačuvala vaše radno mesto. Radno mesto čiji je opstanak, sad vam to mogu reći, bio ozbiljno ugrožen.

Mira – Hvala, gospodo...

Klara – Zato mi je zadovoljstvo da vam saopštim, Mira, da nećete dobiti otkaz.

Mira – Ja radim na crno, gospodo.

Klara – Kako god bilo, moći ćete i dalje da metete pred našim vratima. A ko zna? Možda vam jednog dana dopustim da pometete i kancelariju gospodina direktora.

Mira – Hvala, gospodo...

Klara – Naravno, Solidarna banka od vas očekuje i mali napor kako bismo zajedno sačuvali radna mesta u ovoj zemlji. Jer bez posla nema kupovne moći, bez kupovine nema poverenja, a bez poverenja nema posla. To vam je začarani krug stagflacije. Pratite me?

Mira – Trudim se, gospodo...

Klara – Sve je to, naravno, malo iznad vas, sirota moja Mira, ali možete mi verovati... Pokušaću da budem jasnija. U zamenu za očuvanje vašeg radnog mesta Solidarna banka predlaže smanjenje vaše naknade za trideset posto. Pretpostavljam da vam se to čini razumnim?

Mira – Trideset posto?

Klara – Otprilike trećina, ako vam je tako lakše.

Mira – Trećina manje?

Klara – Pa da, ne više! U današnje vreme ni poslovi čistačice ne rastu na drveću, Mira. Uskoro će za metenje u banci, čak i na crno, biti potrebne barem tri godine fakulteta! Uz dobru vezu, naravno, a možda i napredovanje preko kreveta... Imate li vi barem maturu, Mira?

Mira – Nemam, gospođo...

Klara – Pretpostavljam da nemate ni veze na visokim položajima?

Mira – Nemam, gospođo...

Klara – A šta se tiče napredovanja preko kreveta, draga Mira, ne želim da vas uvredim, ali nisam sigurna ni da su vam tu svi aduti na raspolaganju... Šta ćete, takav je život... velika lutrija. Neki se rode u Švajcarskoj, s prezimenom od tri sprata i licem za naslovnu stranu, a drugi... Uglavnom, priznaćete da je naša ponuda više nego velikodušna. Šta vi mislite?

Mira – Šta ja mislim, gospođo?

Klara – Da, Mira. Nije baš nužno da o tome išta mislite, ali svejedno vas slušam. Još smo, valjda, u demokraciji...

Mira zaista razmisli.

Mira – Šta ja mislim...

Klara – Pa morate nešto misliti...

Mira – Mislim da i te kako imam šta da mislim, gospođo... (*Mira podigne metlu da je udari.*) Evo šta mislim, gospođo!

Klara – Mira? Jeste li vi poludeli?

Mira metlom potera Klaru sve do iza scene.

Klara – Ali Mira, smirite se! To je samo predlog! I mi smo za socijalni dijalog...

Iza scene čuju se Klarini krikovi.

Klara – Jao... Au... Dvadeset posto?

Mira – Hoćete još malo metle?

Klara – Deset posto?

Mira – Deset posto povišice?

Klara – Pa, ovaj...

Obe se vraćaju na scenu. Mira drži Klaru na odstojanju metlom, spremna da ponovo udari.

Klara – Dobro, Mira... Treba znati kad treba stati s pregovorima, a shvatila sam da vaš predlog baš i nije predmet pregovora... Dogovoreno. Solidarna banka povećava vam platu za deset posto...

Mira – Tako već može, gospodo.

Klara – Moram priznati, Mira, tvrda ste pregovaračica... A mi znamo da cenimo kvalitete svojih zaposlenih. Karaktera svakako imate...

Mira – Hvala, gospodo...

Klara – Da li biste hteli da prodete kratku obuku, potpuno plaćenu, naravno, pa da predete u naše odeljenje naplate dugova? Kao što rekoh, kriza je, a neplatiša je sve više...

Mira – Hoćete još jedan udarac metlom, gospodo?

Klara se oprezno odmakne.

Klara – Zaboravimo, Mira. Ostaviću vas da radite...

Mira – Hvala, gospodo.

Klara izlazi pod Mirinim budnim pogledom.

Po želji muzički, pevački i/ili koreografski intermeco. Može biti u stilu starog vašarskog lutkarskog igrokaza: Klara mehanički ponovo nasrće, a Mira je mlati metlom kao u starim predstavama u kojima junak udara žandara. Klara i Mira izlaze.

Mrak.

Danijela, asistentkinja, karikatura uglađene i preterano odane sekretarice, ulazi s fasciklom u ruci. Za njom ide Ivan, očigledno nelagodan u preuskom odelu i izbledejoj kravati koji bi trebalo da od njega naprave poslovnog čoveka.

Danijela – Ovuda, molim... Ovo je vaša kancelarija, gospodine.

Ivan (*oduševljeno*) – Moja kancelarija? Jeste li sigurni?

Danijela – Pomalo je stroga, znam. Ako želite, možete je malo oživeti slikama na zidovima.

Ivan – Zašto ne...

Danijela – Ali ne bih preporučila saksije s cvećem ni vaze.

Ivan – Aha...

Danijela – Ukratko, ništa što bi neko mogao poželeti da vam baci u glavu.

Ivan (*iznenađeno*) – Naravno...

Danijela – Isto tako, nikakav nož za otvaranje pisama na stolu. Pa čak ni heftalica.

Ivan – Moja žena takođe mrzi kad ostavljam stvari posvuda...

Danijela – Sve što bi se moglo upotrebiti kao oružje.

Ivan je zabrinuto pogleda.

Danijela – Gospođa Klara će vam sve objasniti.

Ivan – Gospođa Klara...?

Danijela – Rukovoditeljka odeljenja. Ona vas je zaposlila. Trenutno nije tu, ali trebalo bi uskoro da stigne...

Ivan – Dobro... A vi se bavite...

Danijela – Upravljanjem imovinom.

Ivan – Naravno...

Danijela – Recimo da bogatima pomažemo da postanu još bogatiji.

Ivan – Plemenita misija... I uspeva?

Danijela – Ne baš svaki put, nažalost... Zato ste vi ovde, zar ne?

Ivan – Aha? Zapravo ne znam. Poslala me je NSZ... Ali... jeste li sigurni da nije došlo do greške?

Danijela – Greška? Otkud vam ta ideja? Zašto?

Ivan – Nemam baš osećaj da odgovaram...

Danijela – Nema greške, budite mirni, gospodine Hajdukoviću.

Ivan – Hajduk...

Danijela – Ovde imam vaš dosije i vaš profil savršeno odgovara onome što gospođa Klara traži od osobe za ovo radno mesto...

Ivan – Moj profil... Nisam ni znao da ga imam. Doduše, potencijalni poslodavci obično ne pokazuju previše zanimanja za njega...

Asistentkinja otvori fasciklu i baci pogled unutra.

Danijela – Da vidimo... Glumac ste, bez posla otprilike dve godine...

Ivan – Gotovo tri, zapravo...

Danijela – Psiholog NSZ-a opisuje vas kao apatičnog, rezigniranog, sklonog osećaju krivice i potcenjivanju samog sebe...

Ivan – I to je profil koji tražite za ovo radno mesto?

Ona očigledno radije ne odgovori.

Danijela – Bonove za ručak dobićete kasnije. Želite li kafu, gospodine Hajdukoviću?

Ivan – Hvala, ali uvek se bojim da zbog kafe neću moći da spavam... Mislim, noću.

Danijela – Dobro. Ako vam nešto zatreba, ja sam odmah pored vas. Samo pritisnite taster interfona.

Ivan – Aha, imate i... Kao u starim crno-belim filmovima...

Pokaže mu taster na telefonu.

Danijela – Ovde je ipak u boji, vidite... Zeleni taster.

Ivan – Savršeno...

Danijela – Crveni pritisnite samo u krajnjoj nuždi.

Ivan pokuša da se našali kako bi malo opustio atmosferu.

Ivan – Jasno... Alarm.

Danijela – Upravo tako. Ali pazite, kao u vozu Srbija Voza: zloupotreba alarma strogo se kažnjava...

Nije siguran da li se šali ili ne.

Danijela – Ostaviću vas da se smestite.

Ivan – Hvala...

Ona izađe. Ivan pogleda po kancelariji, ne znajući šta će sa sobom. Zastane pred portretom muškarca iznad stočića i zbunjeno ga promotri. Zatim uzme predmet nalik termosu i okleva.

Ivan – Možda bih ipak mogao da popijem kafu, malo će me razbuditi... *(Ponovo pogleda oko sebe.)* Nema šolje... *(Odvrne čep.)* Možda čep služi kao šolja... *(Sipa sadržaj navodnog termosu u čep, ali iz njega ispadne pepeo.)* Do đavola, šta je ovo...?

Danijela ponovo ulazi. Ivan na brzinu pokušava da vrati čep, ali pritom prospe pepeo. Podigne se mali oblak koji pokušava da rastera rukom. Danijela ga prekorno pogleda. Izgleda kao dete uhvaćeno u nepodopštini.

Ivan – Izvinite, ja... Ali šta je ovo? Aladinova lampa? Mislio sam da će iz nje izaći duh i ponuditi mi tri želje.

Danijela – Verujte mi, unutra nema nikakvog duha. Ali svejedno vam preporučujem da to ne dirate... *(Zlokobno ga pogleda.)* Gospođi Klari to se ne bi svidelo... *(Ponovo navuče službeni osmeh i pruži mu knjižicu.)* Evo vaših bonova za ručak...

Ivan – Hvala...

Danijela *(odlazeći)* – Usput, gospođa Klara je zvala. Malo će kasniti.

Ivan – Dobro.

Danijela izađe. Ivan, sve nelagodniji, obiđe kancelariju i pokuša da sedne. Iznenađen dubinom fotelje, namesti se dostojanstvenije. Položi laktove na sto i zauzme direktorsku pozu. Podigne telefonsku slušalicu tek da bi nešto radio. Pokuša da pomeri telefon i shvati da je pričvršćen za sto. Ostane bez ideja, zevne i smesti se udobnije, s nogama na stolu. Nakon nekog vremena zadrema. Trgne ga agresivna zvonjava telefona. U iznenađenju padne s fotelje. Ustane i napokon se javi.

Ivan – Da...? Ne, ne... Da, spojite je, hvala... Halo, ljubavi? Da, da, sve je u redu, ne brini... *(Pokušava se našaliti.)* U svakom slučaju još me nisu otpustili... Doduše, još nisam ni video šeficu odeljenja... Pa, zapravo još nisam ni počeo da radim... Šta treba da radim? Iskreno, nisam se setio da pitam... Pretpostavljam da će mi gospođa Klara objasniti... Da, tako se zove šefica... Ne znam da li joj je to ime ili prezime... Dobro, pozvaću te čim saznam nešto više... Ma nemoj da se nerviraš! Čujemo se. Ljubim te.

Spusti slušalicu, malo okleva pa pritisne zeleni taster interfona.

Ivan – Danijela? Ivan je... Da, Ivan iz kancelarije pored vaše... Dobro, izvinite, sad znam da preko interfona ne moram posebno da se predstavljam... Samo sam hteo da pitam, ovaj... ipak bih popio kafu, ako vam nije problem... Koliko šećera? Pa... recimo tri, ako nije previše. Hvala lepo, Danijela...

Sekundu kasnije Danijela ulazi s kafom.

Ivan – Vau... Brza usluga... Efikasniji ste od duha zatvorenog u onom termosu...

Danijela ga malo iskosa pogleda, spusti kafu na sto i ponovo navuče ljubazan izraz.

Danijela – Želite li još nešto?

Ivan – Ne, hvala, biće dovoljno... *(Ona krene.)* Zapravo... *(Okrene se.)* Mogu li vas nešto pitati?

Danijela – Izvolite...

Ivan – Šta je zapravo moj posao?

Danijela – Vaš posao?

Ivan – Šta treba da radim?

Danijela – Da radite?

Ivan – Neće me valjda plaćati da ništa ne radim? Ne bih se baš bunio, ali...

Danijela – Ovde ste da budete od koristi, gospodine Hajdukoviću.

Ivan – Kakve koristi?

Danijela – Recimo da pripadate odeljenju za reklamacije.

Ivan – Nisam znao da odeljenje za upravljanje imovinom ima...

Danijela – Gospođa Klara objasniće vam to bolje od mene.

Ivan – Dobro...

Danijela – Želite li još nešto znati, gospodine Hajdukoviću?

Ivan – Ovaj, ne... Zapravo da. Ko je ovaj tip iznad termosa?

Danijela – Termosa?

Ivan – Na fotografiji!

Danijela – Ah... on...

Ivan – Zaposleni meseca?

Danijela – Vaš prethodnik.

Ivan – A gde je sada?

Danijela – U termosu.

Ivan – Molim?

Danijela – To je urna.

Ivan – Aha... Dobro... A od čega je umro taj dobri čovek, kad mu ovde držite ovakav kućni oltarić?

Danijela – Umro je na dužnosti.

Ivan – Na dužnosti?

Danijela – Na istoj onoj koja će sada biti vaša.

Ivan – Odeljenje za reklamacije.

Danijela – Upravo tako.

Ivan – Povreda na radu?

Danijela – Može se i tako reći. Još nešto?

Ivan (*zapanjeno*) – Za sada će biti dosta, mislim...

Danijela izlazi. Ivan stane pred portret i sada ga gleda sasvim drugim, zabrinutim pogledom. Zatim pažljivo primi urnu.

Ivan – Znači ipak nije talog od kafe...

Veliki crveni taster počne da treperi, a alarm se oglasi. Ivan, uspaničen, nema vremena ni da podigne slušalicu. U kancelariju poput oluje uleti doterana poslovna žena, dok alarm utihne.

Klara – Dakle, vi ste taj.

Ivan – Da, mislim... ja?

Odmah mu opali šamar.

Klara – Evo, za početak.

Ivan (*zatečeno*) – Dobar dan, gospodo...

Klara – Ili ste prevarant ili nesposobnjaković. Šta ste?

Ivan – Šta sam što?

Klara – Nepošteni ili nesposobni?

Ivan – Ja... ne znam... Moram baš da biram?

Klara – To je sve što imate reći?

Ivan – Pa, ovaj...

Klara – Hoćete još jedan?

Ivan – Ovaj, ne... Ako se može izbeći...

Klara – Zna li vi koliko će me sve ovo koštati?

Ivan – Stvarno mi je žao...

Klara – Njemu je žao... Vi mene zezate!

Ivan – Uveravam vas da...

Klara – I naravno, sad ćete reći da niste ni za šta krivi.

Ivan – Ne bih baš išao tako daleko, ali...

Klara – Nesrećne okolnosti, je li?

Ivan – Pa... Ali o čemu vi zapravo govorite?

Klara – Naravno, pravite se nevini...

Ivan – Izvinite.

Klara – I šta ćemo sad?

Ivan – Ne znam...

Klara – Imate li kakvo rešenje?

Ivan – Nikakvo...

Klara – Vi ste stvarno jadnik.

Ivan – Da, to mi i žena često kaže...

Klara – I naravno, zbog svega toga mirno spavate, je li?

Ivan – Mogu vam ponuditi kafu?

Klara – Ma nemojte... Nećete me time smekšati.

Ivan – Nije mi ni bila namera...

Klara – I nećete to poneti sa sobom u raj, verujte mi.

Ivan – Obećavam...

Klara (*promeni ton*) – Zanimljiv izraz, zar ne?

Ivan – Koji?

Klara – „Nećete to poneti sa sobom u raj”... Kad čovek ode u raj, šta bi uopšte mogao poželeti da ponese sa sobom, kad je to raj?

Ivan – Da... Valjda tamo već imaju sve što treba...

Klara (*pribere se*) – Ali nemojte mi menjati temu!

Ivan – Izvinite, ja...

Klara – Vi ste idiot.

Ivan – Pa... tek sam počeo i...

Klara – Hoćete reći da ste tek počeli da budete idiot?

Ivan – Da, otprilike...

Klara – Onda vam predviđam sjajnu karijeru!

Ivan – Hvala...

Klara – Još ćemo se mi videti, gospodine... I pre nego što mislite...

Ivan – Biće mi zadovoljstvo, gospodo...

Klara – Još mi se i rugate?

Klara zastane kao da traži nešto. Priđe portretu, skine ga sa zida i razbije okvir Ivanu o glavu, pa izleti kao furija. Ivan ostane zaprepašten, s okvirom oko vrata. Danijela se vrati kao da se ništa nije dogodilo, po praznu šolju za kafu.

Danijela – Sve u redu, Ivane?

Ivan – Ovaj... da, hvala...

Danijela – Još jednu kafu?

Ivan – Hvala, ne treba...

Danijela ga pogleda i primeti okvir oko njegovog vrata.

Danijela – Smem? (*Priđe, skine mu okvir i okači ga na staro mesto.*) Ne brinite, zamenićemo ga. Navikli smo.

Ivan – Navikli? Ali... ko je bila ona luđakinja?

Danijela – Ah, to... Pa to je bio... vaš prvi sastanak.

Ivan – Moj prvi sastanak?

Danijela – Gospođa Klara će vam objasniti...

Ivan – E ne, dosta! Vaša gospođa Klara neće mi ništa objašnjavati! Nisam došao ovamo da me prelaćuju!

Danijela – Ali... upravo zato jeste.

Ivan – Molim?

Danijela – Zato ste ovde, gospodine Hajdukoviću. Kao i vaš prethodnik.

Ivan – Da me vređaju i šamaraju?

Danijela – Rizik posla...

Ivan – Kojeg posla?

Danijela – Onoga za koji ćete dobijati platu!

Ivan – A ako ne pristanem?

Danijela – Nećemo vas valjda plaćati da ništa ne radite, gospodine Hajdukoviću. Budimo razumni... Podsećam vas da nemate nikakve kvalifikacije. Vi ste glumac...

Ivan – Dobro, onda dajem otkaz. Neću ostati ni minute u ovoj ludnici...

Danijela – Molim vas, sačekajte barem da se gospođa Klara vrati. Ah, evo je baš sada...

Gospođa Klara, koja je ujedno bila klijentkinja koja je malo pre ošamarila Ivana, ulazi.

Ivan (*zaprepašteno*) – Vi ste gospođa Klara?

Klara (*vrlo ljubazno*) – Drago mi je, gospodine.

Danijela – Ostaviću vas...

Ivan – Ništa mi nije jasno... Ovo je noćna mora...

Klara – Izvinite na toj maloj predstavi, ali bio je to završni test u stvarnim uslovima. Pre pravog vatrenog krštenja...

Ivan – Mog vatrenog...

Klara – Smatrajte to razgovorom za posao! Usput, odlično ste ga prošli. Bravo, gospodine Hajdukoviću!

Ivan – Hvala, ali... biste li mogli napokon da mi objasnite šta je moj posao? Vaša asistentkinja nije htela ništa da kaže...

Klara – Vrlo je jednostavno. Odmah ćete razumeti. Znam da ste inteligentan čovek, gospodine Hajdukoviću, iako imate facu idiota i nijednu diplomu kojom biste dokazali suprotno.

Ivan – Ipak sam neko vreme pohađao glumački studio u Beogradu kao slobodni polaznik...

Klara – Verujte mi, to će vam u novom poslu itekako koristiti... Kao što znate, mi smo odeljenje za upravljanje velikom imovinom.

Ivan – Da...

Klara – Drugim rečima, brinemo se o tome da ušteđevina naših bogatih klijentkinja još više naraste, prodajući im sve moguće finansijske proizvode, više ili manje sveže.

Ivan – Samo klijentkinja?

Klara – Kad bih vam rekla koliki deo privatnog bogatstva u Srbiji drže udovice, iznenadili biste se. Čuli ste za penzijske fondove?

Ivan – Otprilike...

Klara – Penzijski fondovi upravljaju novcem namenjenim za penzije, a znate i sami da su među starijim ljudima žene u većini. I vrlo često udovice.

Ivan – Jasno...

Klara – Onda vam je jasno i zašto posebno negujemo žensku klijentelu.

Ivan – Naravno...

Klara – Tim više što žene za nas imaju još jednu veliku prednost: o finansijskim proizvodima koje im nudimo uglavnom ne razumeju baš ništa.

Ivan – Nisam siguran da ni ja razumem...

Klara – Ne brinite. Ni ja, iskreno, više ne razumem mnogo. Zapravo odavno niko ništa ne razume... Barem otkad mi je muž umro...

Ivan – Vi ste udovica?

Pokaže prema portretu na zidu.

Klara – Nažalost... Moj dragi suprug nas je napustio pre nekog vremena...

Ivan – Ah, znači to je vaš...

Klara pogleda okvir i primeti štetu.

Klara – Pa šta mu se dogodilo?

Ivan – Upravo sam vas to hteo pitati...

Klara – Ah da, istina... Malo sam se zanela malopre... Znae kako je... Vi ste glumac... Kad se potpuno uživite u ulogu... Uglavnom, naša tipična klijentkinja je, kako mi kaemo, udovica sa Dedinja.

Ivan – Dobro...

Klara – Ali berza je kao kasino: dugoročno uvek dobija samo kuća, odnosno banka. Klijent ne može uvek da dobije. To udovica sa Dedinja teško prihvata. Pratite me?

Ivan – Trudim se.

Klara – I koliko god to ružno zvučalo, gospodine, kriza je i za bogate.

Ivan – Naravno...

Klara – A kad bogati postanu manje bogati, osiromaši i njihova banka.

Ivan – Logično.

Klara – Među nama, na ivici smo stečaja...

Ivan – Stvarno?

Klara – Naravno, poreski obveznici opet će nas spašavati, pa za nas nije baš smak sveta... Preživeli smo i gore, zar ne?

Ivan – Ako vi kažete...

Klara – Ali udovica sa Dedinja svoj novac više neće videti. Razumljivo je da mora malo da se izduva.

Ivan – Sasvim razumljivo.

Klara – Da na nekome izbaci bes.

Ivan – Mhm...

Klara – E tu nastupate vi...

Ivan – Ja?

Klara – Smatrajte se sparing-partnerom za upropašćene milionerke koje povremeno osete neodoljivu potrebu da nekoga udare.

Ivan – Više se osećam kao boksačka vreća...

Klara – Ma dajte, Ivane! Toliki čovek! A to su samo slabe žene!

Ivan – Stvarno ne mislim da sam pravi čovek za to...

Klara – Podsećam vas da ste potpisali ugovor, gospodine Hajdukoviću...

Ivan – A zašto vi sami ne primete klijentkinje koje ste upropastili?

Klara – Zato što kao direktorka ove filijale predstavljam kontinuitet finansijske institucije. Odgovorna sam za sve, ali kriva ne mogu biti ni za šta, kao svaki pravi ministar, jer bi se time ozbiljno ugrozio autoritet svih iznad mene. U pitanju je opstanak ove firme, gospodine Hajdukoviću. Šta kažem – celog društva! Onaj na vrhu ne može biti kriv ni za šta. Sve uvek plati onaj na dnu lestvice. A najniže što smo uspeli da pronađemo na lestvici hominida, a da mu ipak možemo navući odelo bez produžavanja rukava, to ste vi, Ivane! Nezaposleni glumac!

Ivan – A vaš muž?

Klara – Moj muž imao je baš lepu idiotsku facu. Pomalo poput vaše.

Ivan – Shvatam...

Klara – Izdržite barem probni rok, pa onda odlučite...

Ivan pokaže prema portretu.

Ivan – Ako tada još budem živ...

Klara – Mislite na platu i stanje na tržištu rada u Srbiji... Kriza je i za siromašne, Ivane. Mislite na svoju ženu. Na decu.

Ivan – Nemam dece.

Klara – Onda mislite na ženu. Na izraz njenog lica ako se večeras vratite kući i kažete da ste opet ostali bez posla već prvog dana...

Ivan – Ne ostavljajte mi baš mnogo izbora...

Klara – Sigurna sam da ste rođeni za ovo radno mesto, gospodine Hajdukoviću. A verujte mi, nagledala sam se kandidata. Dotakli ste dno, Ivane. Odatle možete samo prema gore. Da li vam je iko ikad rekao da imate facu za šamar?

Ivan – Da, žena mi to često kaže. Nisam siguran da kod nje to zvuči kao kompliment...

Danijela ulazi.

Danijela – Gospodinova klijentkinja upravo je stigla... Da je ostavim da sačeka?

Klara – Hajde, još jedan mali pokušaj. Videćete, na kraju će vam se svideti.

Ivan – Nije valjda opet test?

Danijela – Ne, verujte mi, ova je prava klijentkinja. I ne deluje nimalo zadovoljno...

Klara – Srećno, Ivane... I zapamtite: krivi ste za sve, ali ni za šta niste odgovorni...

Klara izlazi. Danijela priđe stočiću, okrene „termos” kao da je vraća u pravilan položaj, skine okvir sa zida i odnese ga. Crveni taster ponovo počne da treperi, oglasi se alarm, a Branka, doterana bogatašica iz boljeg društva, uleti u kancelariju.

Branka – Gad jedan! Upropastili ste me!

Ivan – Sedite, molim vas...

Branka iznenađeno pogleda oko sebe.

Branka – Nema stolice!

Ivan – Istina... Dobro da ste primetili.

Branka – A da je ima, razbila bih vam je o glavu.

Ivan – Zato je valjda i nema...

Branka – Plaćićete mi za ovo... *(Iz torbice izvadi revolver i uperi ga u njega.)* Ako verujete u Boga, sad je vreme za poslednju molitvu.

Ivan *(s rukom na telefonu)* – Mislim da je pre vreme da pritisnem crveni taster...

Branka – Sad ste manje pametni, je li?

Ivan – Pazite, molim vas... Te stvari znaju same opaliti...

Branka – Savršeno, upravo ću to reći! Sam je opalio, časni sude!

Ivan – Ali... šta vi zapravo očekujete od mene?

Branka – Hoću svoj novac nazad.

Ivan – Nažalost, to nije u mojoj moći, gospođo. Kunem se... Kriv sam za sve, ali ni za šta nisam odgovoran.

Branka – Dobro, onda ćete moju smrt nositi na savesti.

Okrene pištolj prema sopstvenoj slepoočnici. Ivan se uspaniči.

Ivan – Molim vas, nemojte... To je samo novac.

Branka – Tri miliona evra.

Ivan – Aha... Pa dobro, to je već nešto...

Branka – Jedva mi je išta ostalo za život!

Ivan – Koliko?

Branka – Oko deset miliona.

Ivan – Aha... Pa dobro, to je već nešto...

Branka – S deset miliona danas se više ne može daleko, znate...

Ivan – Mogu misliti...

Klara ulazi. Iznenadena, Branka ustukne i ponovo prisloni revolver uz slepoočnicu.

Branka – Ni koraka ili ću sebi razneti glavu!

Klara – Kao rukovoditeljka odeljenja, draga gospodo, najpre želim da vam izrazim svu našu solidarnost.

Branka – I finansijsku?

Klara – Pre bih rekla psihološku. Recite, Branka, mogu li da vas zovem Branka?

Branka – Možete, ali zovem se Branka.

Klara – Upravo ste izgubili tri miliona evra, pa ste, sasvim prirodno, u šoku.

Branka – To je istina...

Klara – Zapravo ste otprilike u istom stanju psihičkog poremećaja kao radnik na minimalcu koji je upravo dobio na lotu.

Branka – Vi mene zezate!

Klara – Pustite me da završim! Isto stanje, samo obrnuto: vi morate da prihvatite činjenicu da više niste tako bogati kao pre.

Ivan – Ipak joj je ostalo deset miliona evra...

Branka – Vas niko ništa nije pitao! Uostalom, sve se ovo dogodilo zbog vaše potpune nesposobnosti za ulaganje! Usudite se da kažete suprotno?

Ivan – Ja... ne.

Branka – Vidite? Sam priznaje. Idiot!

Klara – Upravo sam do toga došla, draga gospodo. Potpuno smo svesni nedostataka ovog mlitavog, ljigavog stvorenja koje je, nažalost, zloupotrebilo i naše i vaše poverenje.

Branka – Mlakonja.

Klara – I premda ga, zbog nekih nejasnih pravnih razloga, ne možemo jednostavno izbaciti, pobrinućemo se da bude strogo kažnjen.

Branka – Da? Kako?

Klara – Za početak razmišljamo o telesnom kažnjavanju. Zar vam se ne čini da ovaj tip baš traži šamar?

Branka – Itekako...

Klara iznenada opali Ivanu šamar.

Klara (Branki) – Hajde, nemojte se ustručavati ni vi... Videćete, odmah će vam biti lakše...

Branka – Mislite?

Klara – Verujte mi, draga gospođo.

Branka takođe opali Ivanu šamar.

Klara – I?

Branka – Stvarno pomaže...

Ivan – Da, ali meni baš i ne pomaže!

Klara – Pitam se da li ga je opsednuo demon finansija...

Klara uperi raspelo prema Ivanu.

Klara – Bernard Madoff, izlazi odmah iz ovog tela! To uvek deluje, samo se efekat ne vidi uvek odmah...

Branka – Ne mislite li da bi ga za svaki slučaj trebalo spaliti? Kao što su nekad spaljivali veštice...

Klara – Dugoročno možemo da razmotrimo kremaciju...

Brankin mobilni telefon zazvoni i ona se javi.

Branka – Halo? Ah, da, izvinite... Ne, ne, biću kod vas za pola sata... Hvala, vidimo se... *(Spusti mobilni telefon.)* Izvinite, frizer. Potpuno sam zaboravila da jutros imam termin. Toliko sam bila uzrujana...

Klara – Sasvim razumljivo...

Branka – Moram da idem... Znae kako je, koliko se čeka na termin kod frizera koji nešto vredi. A sutra mi se udaje ćerka. A kad pomislim da moj muž to neće dočekati...

Ivan – A zašto ne?

Branka – Zato što je mrtav! *(Ivanu.)* A vi, vi mi još niste platili za ovo... *(Klari.)* Hvala, bili ste u pravu, malo mi je lakše...

Klara – Uvek vam stojim na raspolaganju, draga gospođo.

Klijentkinja odlazi.

Klara – Pa, to je prošlo sasvim dobro, zar ne? Za vatreno krštenje... Bravo, odlično ste se snašli.

Ivan (*trlja obraz*) – Vi mislite?

Klara – Pa, izvukli ste živu glavu... Kad su suicidalne, morate njihove autodestruktivne porive usmeriti u pozitivnu agresivnost okrenutu prema drugima...

Ivan – A „drugi” sam ja...

Klara – Vrlo sam zadovoljna vama, Ivane. Nastavite li tako, za tri meseca dobićete ugovor na neodređeno.

Ivan – Ne znam baš... Pa jeste li videli? Skoro me ubila!

Klara – Ali nije.

Ivan – Svejedno me ošamarila! I vi ste!

Klara – Biću iskrena s vama, gospodine Hajdukoviću.

Ivan – Hajduk.

Klara – S tom facom gubitnika i CV-jem koji izgleda kao jelovnik narodne kuhinje Crvenog krsta, šta vi uopšte očekujete od života?

Ivan – Ne mnogo, znam...

Klara – Pretpostavljam da su vam i na prethodnim poslovima često nepravedno ispirali glavu, zar ne?

Ivan – Na prethodnim poslovima koje sam imao...

Klara – A s facom koja tako traži šamar, profesori su vas valjda i u školi često pljusnuli?

Ivan – Moje školovanje...

Klara – E pa ovde ćete barem biti plaćeni za to. A potajno ćete uživati najveće poštovanje uprave.

Ivan – Ipak rizikujem glavu!

Klara – Upravo zato ćete biti heroj, Ivane! Šta kažem – gotovo božanstvo! Kladim se da ste s tom pobožnom facom kao mali sigurno redovno išli u crkvu, grešim li?

Ivan – Niste...

Klara – Onda se setite! „Jagnje Božije, koje uzima na sebe grehe sveta!” Preuzimajući na sebe sve grehe naše firme, bićete naš Isus Hrist, Ivane. Čak imate i iste inicijale. To ipak nešto znači!

Ivan – Iste inicijale?

Klara – I. H.! Ivan Hajduković!

Ivan – Hajduk.

Klara – Dobro, ali inicijali ostaju isti, zar ne?

Ivan – Ostaju...

Klara – Zaista vam kažem, gospodine Hajdukoviću, bili ste predodređeni za ovu ulogu žrtvenog jarca. Dobro nam došli!

Ona izlazi. Ivan se sruši u fotelju. Branka se vraća s Klarom. Ivan ustane.

Branka – Još nešto...

Ivan – Izvolite...

Branka – Stvarno ste pravi mlakonja.

Branka mu opali još jedan šamar.

Klara – Hajde, Ivane, okrenite i drugi obraz!

Ivan, kao u transu, posluša. Branka mu opali još jedan šamar.

Branka – Stvarno pomaže...

Klara – Zar ne? Možete ga i dobro nogom u zadnjicu, ako želite.

Branka – Stvarno?

Klara – Ivane?

Ivan (*okrene se*) – Da?

Branka iskoristi priliku i udari ga nogom u zadnjicu.

Branka – Ah, da... baš olakša čoveku.

Klara – Doviđenja, draga gospodo. Neću vas ispratiti. Znae put? Vratite se kad god poželite. Ovde ste kao kod kuće!

Branka odlazi.

Klara – Već vas obožava...

Ivan – Mislite da će često dolaziti?

Klara – Podsećate me na mog muža, Ivane. Ko zna? Možda se na kraju udam za vas.

Ivan – Ali ja sam već oženjen...

Klara – U svakom slučaju, čestitam. Vrlo sam zadovoljna. Već ste postali pravi otirač.

Ivan – Hvala.

Klara – Videćete, na kraju će vam se još svideti.

Ivan – Dobro, šamari još nekako, ali revolver... Možda jesam otirač... ali ne bih baš da mi neko probuši prostirku.

Klara – I inspektore rada katkad dočeka sačmarica, pa se ljudi ipak prijavljuju za taj posao... Kriza je, Ivane! Ovde su barem mali kalibri. Oružje koje može da stane u Louis Vuitton torbicu...

Ivan – Lako je vama kad niste na mom mestu...

Klara – Duhoviti ste, Ivane... Naravno da nisam na vašem mestu, zato vas i plaćam da budete na mom... Slušajte, simpatični ste mi, pa evo šta predlažem: premija za svaki par šamara i bonus za svaku prostrelnu ranu. Može?

Ivan – Radije bih pancir.

Klara – Ma dajte, gospodine Hajdukoviću... Najbolji artisti na žici rade bez mreže. Upravo to njihov posao čini velikim. Vi ste umetnik, Ivane!

Klara izlazi. Telefon zazvoni.

Ivan – Ah, da, ljubavi, ti si... Kažeš da mi glas čudno zvuči? Ne, ne, sve je u redu... Slušaj, to je nekakav... teško je objasniti... Upravo sam primio prvu klijentkinju... Zapravo dobro... barem prema mojoj šefici... Pa da, zašto ne... Upravo sam dobio bonove za ručak... Dobro, vidimo se uskoro... (*Spusti slušalicu.*) Ne mogu verovati da sam rekao da je prošlo dobro...

Danijela se vraća, ovaj put u belom mantilu poput medicinske sestre. U ruci drži čašu i stavlja je na sto.

Danijela – Dakle, Ivane? Ništa slomljeno?

Ivan – Ne, mislim da nije...

Danijela – Ipak ću vas malo pregledati. Rutinska kontrola, ne brinite. Ustanite, molim.

On ustane. Ona ga površno pregleda pomoću nekoliko medicinskih instrumenata koje nosi oko vrata ili u džepovima mantila.

Danijela – Otvorite usta i isplazite jezik, molim... Hvala... Nagnite se malo napred i recite: trideset tri miliona... Odlično... Mislim da ste još sposobni za službu... Bravo... (*Pruži mu tabletu i čašu vode.*) Evo, ipak popijte ovo. Dobro će vam doći...

Ivan – Nije otrov, nadam se.

Danijela – Ma dajte... Zašto bih htela da vas otrujem?

On bez pogovora proguta tabletu.

Ivan (*pokazuje prema stoliću*) – A on, od čega je umro?

Danijela – On?

Ivan – Tip u termosu.

Danijela – Zašto mislite da je neko zatvoren u tom termosu?

Ivan – Vi ste mi to malo pre rekli!

Danijela – Rekla sam vam da je neko zatvoren u termosu?

Ivan – Pa to NIJE termos!

Danijela – Zašto onda govorite da je neko unutra zatvoren?

Uzme praznu čašu, priđe termosu i, kao čarolijom, sipa iz nje kafu, na Ivanovo zaprepaštenje.

Danijela – Malo kafe da isperete ukus leka?

Ivan – Ne, hvala...

Danijela – Dobro, onda ću je ja popiti. (*Ispije čašu.*) Vidite, ni to nije otrov... Istina, nije više naročito toplo...

Ivan ostane zapanjen i počne da sumnja u sopstveni razum. Maja ulazi u kancelariju, sasvim običnog izgleda i ne naročito doterana. Lik Maje može igrati ista glumica koja igra Branku.

Danijela – Ah, imate novu posetu... (*U stranu.*) A ni ona ne deluje naročito dobro raspoložena...

Ivan – To je moja žena.

Danijela – Dobro, ostavljam vam je... Mislim, ostavljam vas...

Danijela izlazi. Maja je sumnjičavo prati pogledom.

Maja – Imaš asistentkinju samo za sebe?

Ivan – Ludo, zar ne?

Maja – I sopstvenu kancelariju?

Ivan – Nije loše, je li?

Maja – Eto vidiš da sam bila u pravu kad sam te nagovorila da ostaviš pozorište i napokon nađeš pravi posao!

Ivan – Da...

Maja – I? Kako ide?

Ivan – Slušaj... zapravo ne znam šta bih ti rekao.

Maja – Neće te zadržati, je li?

Ivan – Ne, nego ja... Nisam siguran da želim da ostanem...

Maja – Ti se šališ?

Ivan – Nećeš mi verovati, ali... maltretiraju me.

Maja – Maltretiraju te? Pa i mene šef maltretira, Ivane.

Ivan – Aha?

Maja – Kolege me maltretiraju. Klijenti me maltretiraju. Svi me maltretiraju! Ali nekako mora da se zaradi za život!

Ivan – Ne, ne, kad kažem da me maltretiraju, mislim... fizički, kapiraš?

Maja – Fizički?

Ivan – Šamaraju me!

Maja – Aha...

Ivan – I udaraju nogom u guzicu!

Maja – I to je najbolje što si smislio?

Ivan – Za šta?

Maja – Da se opet izvučeš!

Ivan – Ma ne!

Maja – Upozoravam te, Ivane, ovo ti je poslednja prilika. Ako ni ovaj posao ne uspeš da zadržiš, ovaj put te ostavljam.

Ivan – Nemoj se ljutiti, ljubavi, samo sam pričao... Naravno da ću zadržati posao...

Maja – Dobro. Obećavaš?

Ivan – Kunem se glavom... eto, svog prethodnika...

Maja – Dobro, onda idem... Moram da jurim...

Ivan – Nećeš da ručaš sa mnom? Rekao sam ti, dobio sam bonove za ručak!

Maja – Žao mi je, drugi put. Potpuno sam zaboravila da već ručam s mamom.

Ivan – Aha?

Maja – Ponedeljak je, Ivane... Svakog ponedeljka ručam s mamom...

Ivan – Naravno... Izvini što se nisam setio...

Maja – Hajde, srećno...

Ivan – I tebi...

Krene, pa se predomisli.

Maja – Ah, usput... Možeš li da mi daš svoje bonove za ručak, kad ih ionako nećeš iskoristiti?

Ivan – Naravno, ljubavi. Evo.

Ivan joj pruži knjižicu bonova.

Maja – Hvala. Dobro, idem. Vidimo se večeras?

Ivan – Da.

Maja – I dobar tek, svejedno.

Danijela se vraća s hrpom pisama.

Danijela – Gospođa Hajduk ne deluje baš pitomo...

Ivan – Treba znati s njom...

Danijela – Evo vaše pošte.

Spusti pisma na sto.

Ivan – I ja dobijam poštu?

Danijela – Naravno!

On pogleda kuverte.

Ivan – Šta je ovo?

Danijela – Uglavnom pisma uvreda. I pretnji, naravno... Poneko pismo-bomba, ali to je stvarno retko. Uostalom, ne morate ih vi otvarati. Hoćete da ih odmah odnesem?

Ivan – Da, molim vas...

Danijela – Dobro, gospodine Hajdukoviću... Ako dopustite, ipak ću otvoriti jednu ili dve pre nego što ih predam našoj pirotehničkoj službi. Umeju da budu prilično zabavna. Ne bih smela, ali nikad ne mogu da odolim a da poneko ne pročitam...

Danijela uzme pisma i ode. Ivan se sruši u fotelju i pokuša da dođe do daha. Čuje se eksplozija.

Ivan – Radoznalost je opasna stvar...

Ali Ivan nema vremena ni da uzdahne. Crvena lampica ponovo počne da treperi i oglasi se alarm. Rada, pomalo vulgarna novopečena bogatašica, ulazi u kancelariju. Lik Rade može igrati ista glumica koja igra Branku i/ili Maju.

Rada (hladno) – Dobar dan, gospodine.

Ivan – Dobar dan, gospođo. Hoćete li me odmah ošamariti ili biste me radije prvo malo izvredali?

Rada (iznenađeno) – Iskreno, s tom facom baš čoveka vuče, ali...

Ivan – Samo izvolite. Zaslužio sam, uveravam vas.

Rada – Ne, stvarno, ja...

Ivan – Onda me barem dobro udarite u cevanicu! Moram nekako da opravdam platu!

Rada – Slušajte, ništa mi nije jasno... Zahvaljujući vašim odličnim savetima, utrostručila sam kapital za dve godine.

Pruži mu ruku, a on ustukne kao da će ga ošamariti.

Rada – Rada.

On se pribere i stisne joj ruku.

Ivan – Rata?

Rada – Da li vam je utrнула usna?

Ivan – Ne, zašto?

Rada – Rekli ste „rata”.

Ivan – Možda mi je obraz malo natečen...

Rada – Uglavnom, došla sam da vam zahvalim i...

Ivan – Da mi zahvalite?

Rada – Evo, donela sam vam čak i bombonjeru...

Iz torbice izvadi kutiju bombona i pruži mu je. Ivan najpre deluje zapanjeno, a onda pukne i odbaci kutiju i sadržaj.

Ivan – Neću vaše bombone!

Rada – Izvinite, da sam znala, donela bih čokoladu. Volite čokoladu?

Ivan – Gubite mi vreme, shvatate?

Rada – Cveće, onda?

Ivan – Mislite da nemam pametnijeg posla?

Rada – Ne, naravno, ali...

Ivan – Uopšte shvatate šta govorite?

Rada – Šta?

Ivan – Tri puta ste bogatiji nego pre! A šta ste učinili da to zaslužite?

Rada – Ništa...

Ivan – I nije vas sram?

Rada – Nije...

Ivan – Dodite ovamo!

Ona posluša. On je posadi sebi na kolena i nekoliko puta udari po zadnjici.

Ivan – Nije vas sram?

Rada – Sad me je već pomalo sramota...

Ivan – A sad van!

Rada – Dobro, gospodine Hajdukoviću...

Rada odlazi potpuno pokunjena. Danijela uleti, lica pocrnelog od eksplozije pisma-bombe.

Ivan – Šta sad?

Danijela – Stvarno mi je žao zbog nesporazuma. Naravno, dogodila se greška. Ali obično termin traže samo nezadovoljne klijentkinje. A kao što vidite, ja sam još bila u šoku...

Klara ulazi. Danijela se povuče.

Ivan – Stvarno mi je neprijatno. Mislio sam da... Možda sam se malo zaneo...

Klara – Zaista... (*Uzbuđeno.*) Nisam znala da se iza te face pokislog psa krije pravi pitbul...

Ivan – Nećete me valjda otpustiti zbog toga? Mojoj ženi je jako stalo da zadržim ovaj posao.

Klara – Otpustiti vas? Ma ni slučajno! Klijentkinja je, štaviše, izgledala oduševljeno vašim razgovorom. Razmišlja čak da nam poveri i ostatak ušteđevine.

Ivan – Stvarno?

Klara – Pitam se ne bih li vam proširila oblast ovlašćenja, Ivane.

Ivan – Moja ovlašćenja...

Klara – Ali pre toga, naravno, morala bih da vas podvrgnem još jednom malom testu, da proverim imate li dovoljno čvrstu ruku.

Počne da se svlači.

Klara (*uspaljeno*) – I ja zarađujem novac dok spavam, Ivane... Zaslužujem dobru kaznu...

Pritisne crveni taster; on počne da treperi i alarm se oglasi.

Mrak.

Svetlo.

Klara se oblači, a Ivan takođe sređuje odeću. Danijela ulazi s novim portretom i okači ga na mesto starog. Na njemu je Hrist na krstu. Ivan priđe slici i pogleda je.

Ivan – Pa to sam ja!

Danijela – Vi ste zaposleni meseca, Ivane.

Klara – I, srećni ste?

Danijela – Vaša će žena biti ponosna na vas, gospodine Hajdukoviću.

On nekoliko trenutaka zbunjeno ćuti.

Klara – To je bila dobra vest, Ivane...

Ivan – Znači ima i loša?

Klara – Upravo smo saznali. Naša banka je upravo otišla u stečaj.

Danijela – Upropaštene udovice se već guraju pred vratima filijale.

Klara – Moraćemo brzo da smislimo nešto da ih smirimo...

Ivan – Shvatam... Čeka me mnogo posla...

Danijela – Bojim se da ovaj put ni to neće biti dovoljno.

Klara – Moraćemo da uradimo nešto veliko.

Danijela – Simboličan čin.

Klara – U pitanju je opstanak celog bankarskog sistema, Ivane.

Ivan – Recite mi da je ovo noćna mora...

Klara (*Danijeli*) – Idite po srp i čekić...

Danijela – Mislite čekić i eksere.

Klara – Zar nisam to rekla?

Danijela izlazi.

Klara – Moraćete da budete hrabri, Ivane.

Crvena lampica počne da treperi i alarm se ogласi.

Mrak.

Svetlo.

Ivan spava zavaljen u fotelji. Telefon zazvoni i on se trgne. Javi se.

Ivan – Halo...? Ah, Danijela? Da, da, dobro... Ne, ne, sve je u redu... Malo sam zadremao i sanjao noćnu moru...

Ustane još omamljen i pride stočiću. Uzme termos.

Ivan – Treba mi jedna prava kafa...

Odvrne termos i krene da sebi sipa kafu u čep. Ali iz nje kao da izlazi beli dim koji obavija scenu. Sve je obasjano nestvarnim svetlom, a začuje se glas iza scene, koji može biti Klarin.

Klara – Imate pravo na jednu želju, gospodine Hajdukoviću...

Ivan – Zapravo sam Hajduk...

Klara – Moja greška...

Ivan – Zar obično nisu tri želje?

Klara – Kriza je, gospodine Hajduk.

Ivan – Jedna želja... Dobro, onda... Mogu li dobiti kafu?

Mrak.

Svetlo.

Ivan spava zavaljen u fotelji. Maja ulazi u njegovu kancelariju i ugleda ga.

Maja – Ivane?

Ivan – Majo? Šta ti radiš ovde?

Maja – Zamolila sam tvoju asistentkinju da me najavi, ali kako nisi odgovarao...

Ivan – Izvini, valjda sam na trenutak zadremao...

Maja – Sećaš se da je trebalo zajedno da ručamo?

Ivan – Da, da, naravno... Spreman sam. Idemo?

Maja – Dobro. Jesi siguran da si dobro?

Ivan – Da, da, sve je u redu. Uobičajeno...

Maja – Dobro...

Krenu prema izlazu.

Ivan – Samo sam sanjao neverovatnu noćnu moru... Ne možeš ni da zamisliš...

Maja – Stvarno?

Ivan – Smejaćeš se, ali sanjao sam da si mi ti žena.

Maja – Ali Ivane... ja jesam tvoja žena...

Ivan – Ah... Onda izgleda da noćna mora još nije sasvim završila...

Izlaze.

Mrak.

Kraj

O autoru

Jean-Pierre Martinez rođen je 1955. godine u Auvers-sur-Oiseu (*Francuska*). Karijeru je započeo kao bubnjar u nekoliko rok grupa, a zatim je radio kao semiolog u oblasti oglašavanja. Nakon toga počeo je da piše scenarije za televiziju, pre nego što se posvetio pozorištu i pisanju drama. Napisao je gotovo stotinu televizijskih scenarija i isto toliko pozorišnih dela, od kojih su neka već postala klasici (*Petak 13.*, *Strip Poker*). Jedan je od najizvođenijih savremenih dramskih pisaca u Francuskoj i drugim frankofonim zemljama. Njegove drame prevedene su na brojne jezike i izvode se na pozornicama širom sveta.

Amaterske i profesionalne pozorišne grupe koje traže dramske tekstove za izvođenje mogu besplatno preuzeti dela Jean-Pierrea Martineza sa njegovih internet stranica:

<https://jeanpierremartinez.net>

Međutim, prava na izvođenje, koja predstavljaju pravičnu naknadu za autorov rad, zakonska su obaveza. Bez obzira na to da li ste amater ili profesionalac, morate zatražiti odobrenje za izvođenje dela i platiti odgovarajuću autorsku naknadu za produkciju.

Jean-Pierrea Martineza zastupa Francusko društvo autora (*SACD*).

Za kontakt sa Jean-Pierreom Martinezom i podnošenje zahteva za odobrenje za izvođenje jednog od njegovih dela, molimo vas da koristite kontakt obrazac na njegovim internet stranicama:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Ovaj tekst je zaštićen autorskim pravom. Svako neovlašćeno reprodukovanje, prilagođavanje ili korišćenje dela podleže važećim propisima o autorskom pravu.

Avinjon – septembar 2026.

ISBN 978-2-38602-498-6

<https://jeanpierremartinez.net>

Drama dostupna za besplatno preuzimanje